

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 26.

Lýsingaprisur fyri þetta grein: 30 øyr. á forsiðuni, 20 øyr. á 3. og 4. síðu. Við stórra lýsingum læst avsláttur í prísinum.

Tírsdag hin 30. juni 1931.

Kostar kr. 1.50 fjórðingsárið — Porto. Blaðið verður búið á postinum, brævasvarslodum og skrivstovuni. Tlf. 143.

5. árg.

M.S. „Th. Stauning“'s vellykkede Prøvetur.

Prøveturen forløb tilfredsstillende og overværedes af flere Færinger, Rigsdagsmænd, samt Repræsentanter for den danske Handelsstand.

Statsminister Stauning deltog i Prøveturen og holdt en smuk Tale, hvori han lykønskede „Isvirki“ med Skibet.

København, den 26. Juni 1931.

Motorskonnert „Th. Stauning“'s Prøvefart foregik idag i straalende Solskin og smukt Vejr. Turen forløb heldig; alt virkede tilfredsstillende.

Ombord var Statsministeren og flere Rigsdagsmedlemmer, samt en Del Færinger, der var kommet til Stede for at overvære Begivenheden.

Efter Prøvefartens Afslutning udtalte Statsministeren de bedste Ønsker for det nye Skib og for dets Rederi „Isvirki“. Statsministeren appellerede til den danske Handelsstand om at interessere sig for „Isvirki“'s Produkter og i Danmark oparbejde et Afsætningsmarked for disse, saa Danmark og Færøerne gennem dette Samvirke ogsaa maa knyttes tættere sammen. Statsministeren lykønskede Kaptajn og Mandskab til Færden og motiverede et Leve for det nye Skib og for „Isvirki“.

ANTON

Tandlæge BREND

træffes 11—5. Telf. 114.

AT SLÓÐA fyri teim ognarleysu íbúgvaram í Føroyum, so teir lagaliga fáa atgongd til dyrking av tí stóra ódyrkaða dyrkilendi, hagarjórðini, hefur ikki verið Løgtingsins sterka síða gjøgnum árin. Róddir kunna víðhvert hava ljóða á tingi, ið miðja hava í hesa leið, men samtyktir hava allíð verið smáttskornar og afturhaldandi.

Sjálvtt uppskotið, ið gongur sína sigurgongd á meginlandinum um at byrta smærri brúk, húsmannsbrúk, kom ikki øllum tingmonnum væl við; kortini var tað gjøgnumført, men vegna tess, at lógin enn krevur broytingar, er húsmannslógin ikki nýtt so út í æsir, sum hon av rottum áliti og skuldi.

Fyri at tað skuldi gerast tí almenna, Løgtinginum, meira lagaligt at sýna beinasemi móti góðum Føroyingum, ið dugna vilja landi okkara við at víðisgera hina korgu hagarjórðina, har javnaðarflokkurin á Løgtingi í 1928 fram uppskot um at leggja alla kongs- og embættisjórð undir tingsins vald. Men Løgtingið svaraði nei; uppskotið var dripið av stallbróðrunum

Jóannes Patursson og O. Effersøe og feðgum. Hetta var ein hálsfeyning av argastu politisku móltstøðumonnum til frama fyri hin smáttskorna og afturhaldandi anda, ið ráðandi hefur verið á tingi í mong, mong ár.

Aftur var roynt í 1929 at fáa í lag eina rættvísiliga útstykkning av føroyskari hagarjórð, men eisini her funnu stríðsmennir Effersøe og J. Patursson hvønn annan, gloymandi dagsins stríð teirra millum — stríðið fyri stríðið — og køvdu eisini hetta uppskot.

Nú er tað ikki rættvíst at lita íhelt, at Løgtingið hefur samtykt at lata pening úr danska rikiskassanum sum beinvegis studning til uppdyrking í Føroyum.

Tó er tað so, at Løgtingið, sum enn er, kann ganga nakað langt við at játtað pening úr egnum kossum til ymisk mál; men at játtað pening úr danska rikiskassanum er ikki eins lætt, og tá ið rikisstýrinum tókta, at málið ikki var so væl fyrirreikað, sum tað átti, og at ikki var nógmiðgið gjørt frammanundan fyri lagaligari atgongd til at fáa jórð til uppdyrking, so hefur tingið fingið hesa nevndu lótingsassamtykt aftur til tess, at hetta mál endaði í einari nevnd, ið rikisstýrið skipaði, við egnum monnum og einum lótingsmanni fyri hvønn flokk á tingi.

GRÖNLANDSFLUGVINGIN

Ahrenbergs heimkoma við „Ísland“. Frá vinstri: Ram, Ahrenberg, Ljunglund.

Mr. Courtauld (i miðjuni) saman við tveimum rannsóknarmonnum. Tað var teirra liv, ið flogferðin galt.

Ahrenberg varð nógv heiðraður fyri sína djórva Grønlandsflugving — og tað hevði hann eisini forskyllt.

Omanfyri eru tveir myndir, ið minna um flogferðina.

Henda av rikisstýrinum selta nevnd hefur nú arbeitt við búnaðarmálinum, summir hava verið í Noregi, aðrir í Íslandi.

Í hesum døgum fara nevndarfundir fram ásamt við, at »Det færøske Landboudvalge« er stætt her á landi.

Tað er at vóna, at tað má heppnast nevndini at gera arbeið sítt liugt longu í ár og framseta uppskot, ið verða so háttaði, at tey miða í ta leið, at gera tað atgongt hjá Føroyingum at fáa jórð til dyrkingar — og umframt studning til arbeiði, so tað gongur skjótari frá hondum, og dyrkingarlendi kann svarað seg sum skjótast. Og so ræður um, at Løgtingið ikki verður smáttskorið og afturhaldandi sum vant.

Danmarks-Ekspedition til Øst-Grønland.

Dr. Lauge Koch med „Godthaab“ og „Gustav Holm“ i Mylius Erichsens Spor.

Í Tírsdags for 8 Dage siden anløb »Gertrud Rask« Thors-havn, medbringende en stor Flok Hunde til Ekspeditionen til Østgrønland, »Godthaab« og »Gustav Holm«, der skulde anløbe Thors-havn. Henholdsvis Onsdag og Torsdag Morgen, ar-riverede Ekspeditionens Skibe, dog først »Godthaab« med Dr. Koch ombord. Derpaa sejlede »Gertrud Rask« videre hjem til København.

Vindeygir, hurðar og listar
Golt og biligt arbeiði.

Hugo Øster's Maskinsniðkari,
Tlf. 216. Tórshavn. Tlf. 216.

Det er i Aar 25 Aar siden, at Mylius Erichsens Danmarks-Ekspedition drog til de Steder, Dr. Lauge Koch og Fæller nu skal fortsætte Danmarks-Ekspeditionens Arbejde.

»Social-Demokraten«, Køben-havn, skriver i Anledning i en ledende Artikel:

Den nye Grønlandsekspedition er kun et enkelt Led i det aar-hundredgamle Forskerarbejde i Grønland, hvori Danmark har ydet sin værdifulde Deltagelse. Ekspeditionen skal have snævel videnskabelige som praktiske Formaal og undersøge de store Strækninger af Østgrønland, som endnu er ret ukendte, hvor Mennesker ikke har haft Bopæl og hvor Erhvervsmulighederne derfor er uprovede. Lederen, der paa en Gang er Praktiker og Videnskabsmand, er en Borgen for at gode Resultater vil naas.

I Ønsket om et godt Resultat for denne Ekspedition ligger ikke nationalistiske og chauvinistiske Følelser. Danmarks Indsats for Grønland og Grønlanderne er hævet højt op over smaatskaaren Nationalisme. Lige fra Hans Egedes Dage og op til vor Tid har danske Mænd og Kvinder øvet en Gerning her med det Formaal at ophjælpe Landets Befolkning. Mange har endda ofret deres Liv derfor, Mylius Erichsens Navn vil nævnes blandt de ypperste.

Der har maaske tidligere været Perioder, hvor Danmarks Interesse for Grønland ikke var allerstørst, men det skal og bør siges, at Danmark i sin Stilling overfor Grønland aldrig lod sig paa-virke af Profit eller Lyst til at udbytte et andet Folkeslag. Vi har altid været ydende i Sam-arbejdet.

Ekspeditionens Afrejse har til Forakkompagnement haft visse Toner fra Norge, der ikke lod venlige. Vi véd, at de ikke er Udtryk for det norske Folk. Danmark er villig til at yde ogsaa Norge rimelige Arbejds-vilkaar under de barske Forhold, der raader i disse Egne, og det er gjort ved Forhandling i Form af en Traktat. Vi tror, at ogsaa Norge kan være med til at ønske denne den hidtil største videnskabelige Ekspedition til Grønland Lykke paa Rejsen.